

PRESSMEDDELANDE: NOBELPRISTAGARE: KÄRNVAPENUTREDNING MED FÖRLEGAD SYN PÅ MASSFÖRSTÖRELSEVAPEN

18 januari 2019 Svenska Läkare mot kärnvapen

Idag överlämnades utredningen om konsekvenserna av ett svenskt tillträde till FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen till regeringen. Människor över hela världen riktar nu sina blickar mot Sverige, ett land med stark nedrustningstradition där fyra av fem invånare vill se en anslutning till konventionen. Som mottagare av 2017 års Nobels fredspris menar vi att det är dags att lyssna på folket och ta ställning.

Utredning av konsekvenserna av ett svenskt tillträde till kärnvapenförbudskonventionen tillsattes av regeringen i oktober 2017. Utredaren Lars-Erik Lundin fick i uppgift att undersöka möjliga konsekvenser av att Sverige ansluter sig, eller inte ansluter sig, till FN:s kärnvapenkonvention. Lundin menar att avtalet behöver utvecklas för att Sverige ska gå med i det, och att Sverige bör vara med och stödja en sådan process.

I rapporten "I skuggan av makten" av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet och Svenska läkare mot kärnvapen diskuteras frågan om kärnvapenförbudets utveckling av Peter Herby, konsult inom nedrustning och vapenkontroll som under 1994–2012 var chef för vapenkontroll på internationella Röda Korset. Herby menar att precis som med andra internationella avtal är tanken att olösta frågor ska hanteras vid möten med konventionens medlemmar. Han framhåller att sådana möten historiskt haft stor betydelse, inte minst inom konventionen om förbud mot biologiska vapen.

– Under flera decennier har möten inom olika vapenavtal gjort avtalen starkare. Men för att Sverige ska kunna sitta med vid bordet och påverka så måste vi gå med i avtalet, annars står vi utanför och kan inte påverka, säger Gabriella Irsten, politisk handläggare, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF.

Lars-Erik Lundin återkom vid flera gånger under presskonferensen till att han studerat frågan med säkerhetspolitiska glasögon. Hans utgångspunkt är överlag mer kritisk än positiv gentemot FN:s konvention för ett förbud mot kärnvapen.

– Kärnvapen är ett massförstörelsevapen som är skapat för att förrinta städer och döda hundratusentals människor. Den dagen kärnvapen används igen kommer det mänskliga lidandet bli obeskrivligt svårt utan några möjligheter för humanitära aktörer att hjälpa.

Detta borde vi fokusera på i våra säkerhetspolitiska analyser, säger Josefin Lind, generalsekreterare för Svenska Läkare mot Kärnvapen

Samma dag som utredningen släpps rapporterar svensk media om ett pågående möte mellan höga företrädare från Nordkorea och USA på en hemlig plats i Stockholmsområdet där bland andra utrikesminister Margot Wallström deltar.

– Om regeringen säger nej till kärnvapenförbudet på grund av USA:s intressen kan Sverige tappa sin unika roll som medlare. Vi välkomnar de diplomatiska insatser som Sverige gör kring relationen mellan USA och Nordkorea, en roll som Sverige kan ta på grund av vår starka tradition att driva en självständig utrikespolitik som tar avstånd från massförstörelsevapen, säger Beatrice Fihn, chef för kampanjen ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons)

Rapporten *I skuggan av makten* med bidrag från svenska och internationella experter och forskare analyserar även frågor om militära samarbeten och relationen mellan FN:s kärnvapenkonvention och andra avtal. Slutsatsen i rapporten är att det inte finns några juridiska hinder för Sverige att ansluta sig till konventionen. I en rapport i Norge drog forskare nyligen slutsatsen att ett Natoland som vill ansluta sig till konventionen behöver ta avstånd från att kärnvapen används i landets namn, men i övrigt finns enligt forskarna inga hinder för att gå med.

– Frågan om Sveriges anslutning till FN:s kärnvapenkonvention inte är en fråga om juridik utan om politik. Om Sverige ställer sig utanför konventionen skulle det vara ett historiskt steg bort från svensk nedrustningstradition. När skulle det vara legitimt att använda kärnvapen i Sveriges namn för att förintä hundratusentals civila?, säger Gabriella Irsten, politisk handläggare, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF.

Enligt en Sifo-undersökning* vill drygt fyra av fem svenskar att Sverige skriver under FN:s kärnvapenkonvention. Överlevarna från Hiroshima och Nagasaki har varit drivande i att få igenom kärnvapenkonventionen. De har väntat på ett förbud mot kärnvapen i över sjuttio år.

Kontakt

Josefin Lind, generalsekreterare, Svenska Läkare mot Kärnvapen

Josefin.lind@slmk.org

073-803 05 07

Elin Liss, kommunikationsansvarig, IKFF

Elin.liss@ikff.se

073-647 19 71

*Genomförd i uppdrag av Olof Palmes internationella center: <https://www.palmecenter.se/article/starkt-stod-for-att-sverige-undertecknar-karnvapenforbudet/>

Om organisationerna

Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF) är en feministisk fredsorganisation som arbetar med att lyfta konfliktförebyggande arbete, FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet samt nedrustning. IKFF finns i ett trettiotal länder runt om i världen och har kontor i Genève och New York. IKFF driver ICAN i Sverige som 2017 tilldelades Nobels fredspris.

Svenska Läkare mot Kärnvapen tilldelades Nobels fredspris 1985 tillsammans med den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen, IPPNW, för arbetet med att sprida information om de medicinska effekterna av kärnvapen. Svenska Läkare mot Kärnvapen har idag ca 2500 läkare och medicinstudenter som medlemmar. Organisationen sitter sedan 2012 i den internationella styrgruppen för International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN, som tilldelades Nobels fredspris 2017 och arbetar både i nationell och internationell fora.